

Hvordan øger vi genanvendelsen af husholdningsaffaldet i etageboliger i Rødovre Kommune? – Idékatalog 2022

Rødovre Kommunes borgere har sorteret deres affald siden 2013. Desværre er tendensen, at kommunens etageejendomme generelt sorterer mindre end enfamiliehuse. Derfor har kommunen fra 2019-2022 gennemført et projekt med det formål at undersøge, hvordan man kan få mere husholdningsaffald til genanvendelse.

Her præsenteres et katalog med idéer og redskaber til at øge sorteringen i etageboliger.

Projektet har været gennemført som et samskabende projekt, hvor beboere og ejendomsfunktionærer i Rødovre Boligselskab har været inddraget i forhold til udvikling og test af løsninger.

Affaldssortering skal være 'normen'

! Hvorfor skal der etableres en ny norm?

Det er vigtigt, at beboerne opfatter det at sortere affald som 'noget man gør her, hvor vi bor'. Hvis beboerne mangler følelsen af fælles ansvar for affaldssorteringen, risikerer man, at nogle beboere opfatter det som nytteløst eller spild af tid, fordi 'de andre' ikke sorterer alligevel.

Hvordan kan Rødovre Kommune hjælpe en norm på vej?

1. Systemer til indendørs sortering skal være en naturlig del af køkkenindretningen, og der bør arbejdes på, at lejligheder i Rødovre Kommune har indbyggede sorteringssystemer som standard.
2. Der er situationer, hvor beboerne og boligselskaberne er modtagelige for forandring, og de bør udnyttes. Det er fx indflytninger i både nye og gamle lejligheder, ved køkkenrenoveringer og i forbindelse med nybyggeri. Her gælder det om at sørge for, at der som minimum er etableret indendørs sortering som standard.
3. Beboerne lytter til, hvad ejendomsfunktionærene siger, og ejendomsfunktionærene er centrale i at etablere normen. De skal have tilstrækkelig viden til at være med til at skabe den 'nye norm' gennem fx kurser, temadage og vejledning om, hvad der sker med affaldet, og hvordan man sorterer.
4. Affaldssortering skal gøres synlig i lokalområderne, ved at kommunen er til stede med fx pop op-events og lokale minikampagner med fokus på affaldssortering.

Kommunikation med forskellige målgrupper på flere kanaler

! Hvorfor skal man kommunikere på flere kanaler?

Beboere i lejligheder er ikke en homogen gruppe, og de reagerer ikke ens på forskellige tiltag. Kommunikation og kampagner skal derfor rettes mod forskellige typer af målgrupper. Og kommunikationen skal gentages – igen og igen – på forskellige kanaler og medier.

Hvordan kan Rødovre Kommune kommunikere med forskellige målgrupper på flere kanaler?

1. Kampagner og kommunikationsindsatser målrettes snævre målgrupper som fx småbørnsfamilier, unge beboere eller seniorer og vurderes i forhold til, hvilke beboertyper de henvender sig til: 'De travle', 'De grundige' eller 'De praktiske'.
2. Lokale minikampagner kan fungere som 'nålestik', der får beboerne til at stoppe op undres og dermed muligvis ændre adfærd.
3. Fokus på en enkelt fraktion eller emne gør kommunikationen mere tydelig, og der kan skabes genkendelighed gennem brug af farver og piktogrammer, som går igen fra inde i beboernes lejligheder til ude ved containerne i gården.
4. Overraskende fakta, fx at der er 40 procent madaffald i restaffaldet, er velegnet til at starte en dialog om affaldssortering.
5. Lokale minikampagner kan med fordel gennemføres i samarbejde med boligselskaber og -foreninger. Ved at involvere boligselskaberne er der større chance for, at kampagnerne forankres lokalt og dermed også får større effekt på længere sigt.

**TRAVLE
TINA & THOMAS**

**GRUNDIGE
GITTE & GUSTAV**

**PRAKTISKE
PER & PERNILLE**

Mød beboerne, hvor de færdes

! Derfor skal vi møde beboerne, hvor de alligevel færdes

Størstedelen af beboerne har en hverdag, hvor andre gøremål fylder mere – og er højere prioriteret – end affaldssortering. Og mange opsøger slet ikke information af sig selv. Inviterer kommunen til traditionelle borgermøder, får man derfor primært de borgere i tale, som i forvejen er meget interesserede.

Hvordan kan Rødovre Kommune møde beboerne, hvor de færdes?

1. Lad informationen komme til beboerne, så de ikke selv skal opsøge viden om affaldssortering. Dermed er der større chance for at ramme dem, som ikke selv opsøger information.
2. Den personlige dialog, ansigt til ansigt, giver gode muligheder for at indgå i en dialog og samtidig informere beboerne og forklare de mere komplicerede budskaber, som kan være vanskelige at formidle på skrift. Fx hvorfor vi skal sortere, eller hvad der sker med affaldet.
3. Rødovre Kommune kan med fordel arbejde videre med det fleksible koncept for pop op-events, som let kan eksekveres de fleste steder – enten i forbindelse med begivenheder i kommunen, fx loppemarkeder, byfest e.l. eller i udvalgte boligområder.

Pop-up events

– et fleksibelt koncept

- Én person (affaldsguiden)
- Én taske (med handouts)
- Ét sted (fx et boligområde)
- Én time (guiden flytter rundt i området, efter hvor beboerne er)
- Ét minut (eller mere til en kort samtale)

Brug de 'åbne vinduer for forandring'

! Hvad er 'åbne vinduer for forandring'?

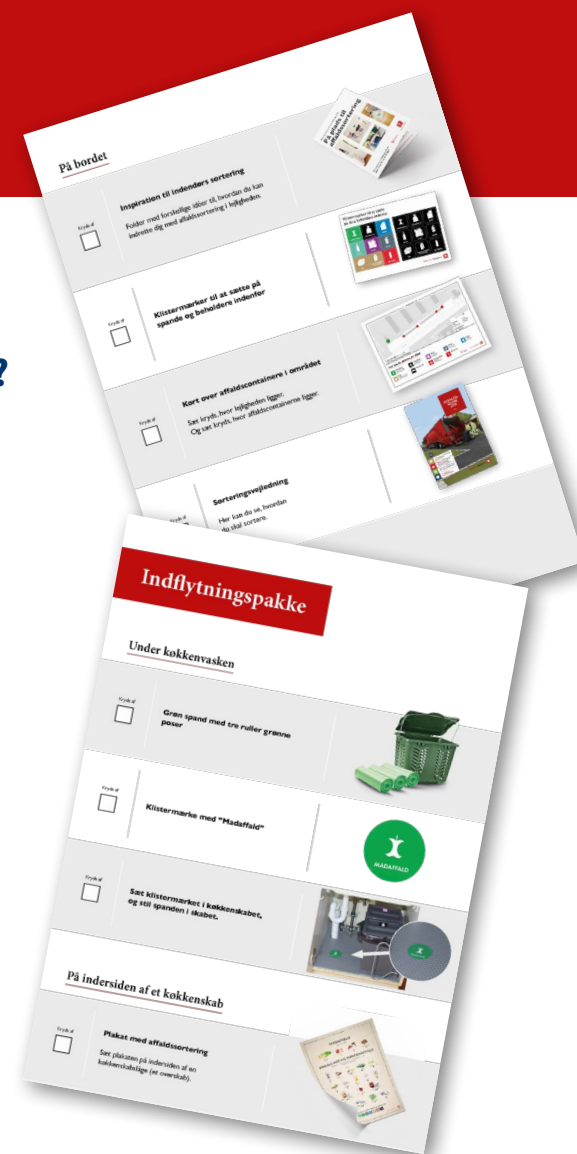
Affaldssortering skal indgå som en naturlig del af praktikken i beboernes hverdag, på linje med tøjvask og madlavning. Beboerne er meget modtagelige for at ændre vaner og rutiner, når de fx flytter til en anden lejlighed, når de får renoveret køkken, eller når der lukkes skakte i en ejendom. Det er de 'åbne vinduer for forandring'.

Rødovre Kommune oplever en stor tilflytning til især lejligheder i de kommende år i form af nybyggeri, og derudover vil der være en del ældre lejligheder, som får renoveret køkkener. Der kan med fordel etableres et overblik over, hvor der bygges/renoveres, hvor meget og af hvem, så man kan udnytte det fulde potentiale.

Hvordan kan Rødovre Kommune udnytte de 'åbne vinduer for forandring'?

1. En **indflytningspakke** fra Rødovre Kommune til alle tilflyttere vil hjælpe beboerne til at etablere affaldssortering som en rutine fra starten af. Indflytningspakkerne uddeles til alle boligselskaber, -foreninger samt private udlejningsfirmaer, så de kan uddele den ved indflytninger og renoveringer.
2. Konceptet for indflytningspakken bør defineres tydeligt, så pakken indeholder fx spand og poser til madaffald, sorteringsvejledning, klistermærker og inspiration til indendørsortering samt et velkomstbrev fra kommunen.
3. Indflytningspakken bør, hvis det er muligt, overleveres personligt og præsenteres for beboerne, fx af den affaldsansvarlige i ejendommen. De affaldsansvarlige skal forberedes grundigt på at varetage denne opgave.
4. Der er en række opgaver forbundet med distributionen af indflytningspakken. Derfor er det vigtigt, at Rødovre Kommune etablerer en procedure for, hvordan indflytningspakken skal distribueres og præsenteres.

Indflytningspakken
Eksempel på tjekliste ved udlevering af indflytningspakke.

Styrk samarbejdet med boligselskaber og -foreninger

! Hvorfor er samarbejde med boligforeningerne vigtigt?

Boligselskaberne og -foreningerne, herunder de affaldsansvarlige, spiller en vigtig rolle, når affaldssorteringen skal fungere lokalt. Det er dem, som har den direkte kontakt til beboerne, og dem som sørger for, at praktikken (inde og ude) fungerer.

Hvordan kan Rødovre Kommune fremme samarbejdet med boligforeningerne?

Vejledning og dialog

1. Kontakt Fællesrepræsentationen af Almene Boligorganisationer i Rødovre samt de private udlejere og ejerforeninger for en dialog om affaldssortering og indbyggede systemer til indendørs sortering og uddeling af indflytningspakker, herunder finansiering, praktikken og det løbende vedligehold.
2. Tag også kontakt til mindre andels- og ejerforeninger, så der også her uddeles indflytningspakker og etableres indendørs sortering som standard i køkkenerne.
3. Uddan lokale ejendomsfunktionærer og affaldsansvarlige til at være med til at løfte opgaven, ved fx at tilbyde efteruddannelse og kurser.
4. Indled en dialog med kommende byggeentreprenører i forhold til etablering af systemer til indendørs sortering, og undersøg, hvornår i processen en dialog bør finde sted.
5. Brug etablering af udendørs sortering som anledning til at tage dialogen med boligselskaberne om indendørs sortering i lejlighederne.

Kan kommunen stille krav?

Rødovre Kommune har ikke lovhjemmel til at stille direkte krav til boligselskaberne om etablering af indendørs sortering. I stedet kan Rødovre Kommune gøre følgende for at engagere boligselskaber og udlejere til at påtage sig denne opgaver:

1. Boligselskaberne skal engageres til at påtage sig et ansvar.
2. Det kan undersøges, om det vil være muligt at fakturere ekstra-gebyr til boligselskaberne for dårlig eller manglende sortering.

Praktisk hjælp til indendørsortering i små køkkener

! Hvorfor er systemer til indendørsortering vigtige for beboere i lejligheder?

Pladsmangel og manglende systemer til affaldssortering indendørs er en af de største barrierer for mere affaldssortering i lejligheder. Oplevelsen af, at køkkenet er 'for lille til affaldssortering' er typisk for beboere i lejligheder – specielt, hvis affaldssorteringen skal passes ind i et køkken, som i forvejen er indrettet. Udfordringen er betydeligt mindre, hvis der etableres praktiske løsninger, før beboerne har indrettet sig, fx forud for indflytning.

Hvordan kan Rødovre Kommune hjælpe praktikken med indendørsortering på vej?

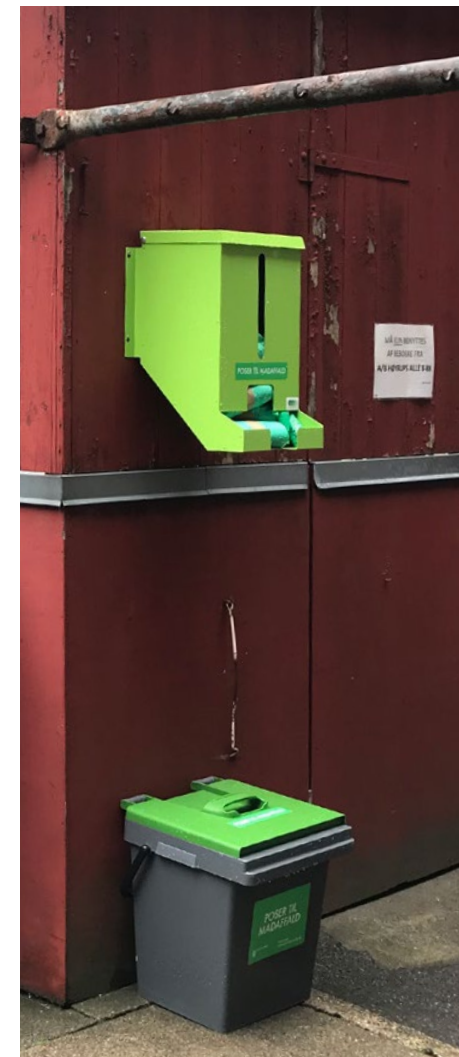
1. I samarbejde med boligselskaber og -foreninger kan Rødovre Kommune arbejde for, at boligselskaberne påtager sig ansvar for, at der etableres systemer til indendørsortering som standard i alle lejligheder.
2. Indflytningspakken bør uddeles til alle tilflyttere ved indflytning.
3. Kommende kommunikationsindsatser og informationsmaterialer kan med fordel adressere udfordringen med praktikken i de små køkkener – fx ved at tilbyde inspiration og/eller hjælp til indretning.

Hvordan kan Rødovre Kommune gøre det let at få nye poser og spande?

1. Ved at placere dispensere eller kasser til madaffaldsposer på udvalgte – og synlige – steder i boligområderne har beboerne let adgang til at skaffe sig nye poser.
2. Der skal laves aftale med fx skraldemænd eller affaldsansvarlige om løbende opfyldning af dispensere og kasser. Dispensere og kasser mærkes med kontaktinformationer på Rødovre Kommune, såfremt de alligevel skulle løbe tør.
3. Information om, hvor man kan få nye poser og spande placeres der, hvor beboerne afleverer deres madaffald, fx i form at klæb på låg eller indkast på containerne til madaffald.

Hvorfor er manglende spande og poser til madaffald en udfordring?

Den lille grønne spand og poserne til madaffald er for de fleste en stor hjælp til at komme i gang med sorteringen. Hvis beboerne løber tør for poser og har vanskeligt ved at få nye, risikerer de hurtigt at komme ud af vanen med at sortere madaffald.